

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5To/6/2018
Identifikačné číslo spisu: 9515100093
Dátum vydania rozhodnutia: 05.12.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9515100093.7

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanému P. V. a spol. pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, na neverejnom zasadnutí konanom 5. decembra 2019 v Bratislave prejednal odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo 14. februára 2018, sp. zn. BB-3T/17/2015, a takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e s a napadnutý rozsudok u obžalovaného P. V. v celom rozsahu a u obžalovaného C.. C. T. v rozsahu bodu 11) obžaloby.

II. Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. sa vec v tomto rozsahu vracia Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len „špecializovaný súd“) rozsudkom zo 14. februára 2018, sp. zn. BB-3T/17/2015, podľa § 285 písm. a) Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) zo 4. mája 2015, sp. zn. VII/1 Gv 67/13/1000, obžalovaných P. V. a C.. C. T. pre skutky, ktoré boli právne kvalifikované v bode 1) obžaloby ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., v bode 11) ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. c) Tr. zák. v spojení s § 140 písm. c) Tr. zák. spáchaný v jednočinnom súbehu so zločinom prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., v bode 13) ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Tr. zák. v spojení s § 138 písm. h) Tr. zák. v súbehu so zločinnom marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. c) Tr. zák. a zločin prijímania úplatku podľa § 328 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 138 písm. h) Tr. zák. a v bode 18) obžaloby ako obzvlášť závažný zločin podielníctva podľa § 231 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a), ods. 4 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 141 písm. a) Tr. zák., a to na tom skutkovom základe, že:

v bode 1) P. V.

C. S., P. V., O. J., C. E., O. K., G. E., C. E. a P. T. boli členmi zločineckej skupiny vystupujúci pod označením „G.“, ktorá bola založená v presne nezistenom období po roku 2005 a bratislavské jadro skupiny pôsobilo minimálne do 15. novembra 2011, pričom zvyšky tejto skupiny v okolí Piešťan pôsobili minimálne do 25. augusta 2012; táto skupina pôsobila na území Slovenskej republiky, najmä jej západnej s strednej časti s cieľom koordinovaného páchania rôznorodej trestnej činnosti za účelom priameho alebo nepriameho získavania finančných alebo iných výhod najmä nelegálnym vymáhaním reálnych pohľadávok, pričom z hľadiska štruktúry skupiny obvinení C. S., P. V. pôsobili v hierarchii skupiny na najvyšších miestach riadenia, kde finančne profitovali z činnosti zločineckej skupiny (bod 18 obžaloby), riadili ostatných členov skupiny (bod 14 obžaloby) a koordinovali činnosť skupiny, prostredníctvom stredného stupňa riadenia, ktoré zastával v regióne Martin - Žilina O. K., v regióne Piešťan O. J., pri ktorom ako tzv. pravá ruka pôsobil obvinený C. E., ktorí priamo riadili v rámci hierarchie skupiny - vykonávateľov tzv. vojakov, a to G. E. (body 2, 3, 10, 16 a 17 obžaloby) a P. T. (body 12, 14 a 15 obžaloby), ako aj C. E., kde pre skupinu ako tzv. E. v úlohe tzv. ochrancov boli pre skupinu činní G. J. (body 4, 5 a 12 obžaloby) a K. M. (body 4, 5 a 12 obžaloby), ktorí boli využívaní hlavne na vzbudenie rešpektu či zastrašenia v rámci svojich fyzických dispozícií, taktiež ako hrubá sila pre skupinu boli činní aj obvinení O. Q. a C. Y. (body 14 a 15 obžaloby), ako osoba činná pre skupinu pôsobil ojedinele C. K., a to len pri skutkoch voči M. L. (body 7 a 9 obžaloby), taktiež ako ojedinelú možno hodnotiť aj činnosť pre skupinu obvineného I. V., ktorý sa podieľal len na zločine poisťovacieho podvodu (bod 8 obžaloby), kde pre skupinu bol činný aj obvinený S. J. tým, že po predchádzajúcej vzájomnej dohode dohodnutým spôsobom sa zúčastnil na protiprávnom vymáhaní pohľadávky voči poškodenému I. D. (bod 12 obžaloby), taktiež pre zločineckú skupinu bol činný aj O. K. tým, že po predchádzajúcej vzájomnej dohode s členmi zločineckej skupiny protiprávnym spôsobom vymáhal spoločne s členmi skupiny finančný dlh od poškodeného I. K. (body 16 a 17 obžaloby) a činnosť skupiny, resp. ich členov podporoval aj obvinený C. C. T., najmä neoprávneným poskytovaním informácií z prostredia polície o plánovaných úkonoch, resp. prebiehajúcim vyšetrovaní či operatívnom preverovaní, ako aj zakrývaním ich trestnej činnosti (body 6, 11 a 13 obžaloby),

v bode 11) C.. C. T.

v presne nezistenom období po mesiaci júl 2011 vykonával obvinený C.. C. T. svoju právomoc tým spôsobom, že minimálne vedel o trestnom čine spáchanom na tom skutkovom základe, ako je uvedené v skutku v bode 10) obžaloby voči poškodenému J. C., pričom ako príslušník PZ konal spôsobom odporujúcim zákonu, obvineným osobám pomáhal v zakrytí trestnej činnosti a za túto službu zinkasoval odmenu 500 € od O. J. v bare B. v PW.,

v bode 13) C.. C. T.

C.. C. T., ktorý v čase spáchania skutku pracoval ako policajt vtedajšieho odboru Bratislava Úradu boja proti organizovanej kriminalite Prezídia Policajného zboru SR (ďalej len „ÚBOK“), v rozpore so zákonnou úpravou práce a činnosti policajta, v presne neustálenom dni mesiaci máj 2006, upozornil v meste Piešťany prostredníctvom inej osoby, osobu pod menom C. S. z Bratislavy, že na druhý deň bude zadržaný príslušníkmi polície v rámci vyšetrovania spáchaného trestného činu lúpeže, ktorý bol vtedajším odborom Bratislava ÚBOK vyšetrovaný pod ČVS: PPZ-25/BOK-BA-2006 a z ktorého skutku bol C. S. aj obvinený, kde potom čo na požiadanie C.. C. T. bol C. S. prostredníctvom O. J. na svoje plánované zadržanie upozornený, z miesta svojho pobytu v Bratislave náhle ušiel a do 3. augusta 2006 sa skrýval na rôznych miestach na území západnej časti Slovenskej republiky, čím bolo marené získanie dôkazu - výsluch obvineného, prípadne ďalšie úkony s obvineným v trestnej veci ČVS: PPZ-25/BOK-BA-2006, kde C.. C. T. si za uvedenú poskytnutú informáciu od C. S. vypýtal úplatok, a to xenónové svetlá na jeho osobné motorové vozidlo zn. Volkswagen Passat Combi v hodnote 50.000 Sk (cca 1.660 €), ktoré boli cez O. J. C.. C. T. v krátkom čase po poskytnutí informácie zakúpené a odovzdané,

v bode 18) P. V.

P. V. zobral v čase po mesiaci júl XXXX od O. J. sumu vo výške 1.500 €, kde uvedená suma pochádzala zo spáchaného obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 141 písm. a) Tr. zák., ktorý spáchali O. J., C. E., G. E. a C. E. tak, že vydierali osobu G. C. z Piešťan ohľadom vyplatenia vzniknutého dlhu voči inej osobe, kde následne P. V. zobral v čase po novembri roku 2011, buď cez inú osobu, alebo osobne v obálke od O. J., sumu vo výške 1.500 €, kde uvedená suma pochádzala zo spáchaného obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. c) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., s poukazom na § 141 písm. a) Tr. zák., ktorí spáchali O. J., C. E., M. T., G. E. a C. E. tak, že vydierali osobu W. C. J. z Rajca ohľadom vyplatenia vzniknutého dlhu inej osobe, kde následne P. V. zobral osobne od O. J., v súčasnej dobe na presne neustálenom mieste a v presne neustálenej dobe v roku 2012, sumu vo výške 1.000 €, kde uvedená suma pochádzala zo spáchaného obzvlášť závažného zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. c) Tr. zák., s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., s poukazom na § 141 písm. a) Tr. zák., ktorí spáchali O. J., C. E., M. T., G. E. a C. E. tak, že vydierali osobu W. C. J. z Rajca ohľadom vyplatenia vzniknutého dlhu voči inej osobe, kde obvinený P. V. vedel o tom, že sumy jemu odovzdané od O. J. pochádzajú z hore uvedených trestných činností, kde celkovú sumu, ktorú obvinený P. V. dostal zo spáchaných trestných činností iných osôb je vo výške 4.000 €.

Proti tomuto rozsudku zahlásil prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) ihneď po jeho vyhlásení odvolanie v neprospech obžalovaného V. v rozsahu bodov 1) a 18) obžaloby a u obžalovaného C.. T. v rozsahu bodu 11) obžaloby.

V odôvodnení zo 4. apríla 2018 rozviedol, že aj po vrátení vecí a opätovnom vypočutí svedkov E. opätovne popísal ako fungovali, že boli partia, kde E. fungoval pod J. a nad ním bol ešte V., ktorého považoval za najväčšiu autoritu; páchali rôznu trestnú činnosť a peniaze z nej delili takým spôsobom, že J. časť z nich odovzdával V.. Ku skutku poškodeného C. E. uviedol, že s J. bol v Nitre, kde 1.500 € bolo odovzdaných V.. Aj ku skutku C.. T. vypovedal, že J. mu vo vzťahu k C. uviedol, že niečo bolo zachytené na odposluchoch, ale C.. T. je ochotný celú vec utuľtať; keď získali hotovosť od C., sedeli spolu s J., kde prišiel C.. T. a J. mu odovzdal vopred pripravených 500 €. Aj svedok J. zopakoval, že v hierarchii nad ním bol V., venovali sa vymáhaniu pohľadávok, vydieraniu, z čoho mali zisk; tak tomu bolo aj pri skutku C., pri ktorom V. odovzdal 1.500 €; svedok J. sa tiež vyjadril ku skutku C.. T. a detailne pritom popísal, ako mu v súvislosti so skutkom poškodeného C. odovzdal v Piešťanoch v podniku B. 500 €.

Obe výpovede sú podľa prokurátora vierohodné; svedok E. logicky vysvetlil, prečo v úvodnej fáze nechcel usvedčovať aj iné osoby z trestnej činnosti. Svedok J. spolupracuje s políciou aj niekoľko rokov po tom, ako mu bola schválená dohoda o vine a treste. Tým, že vypovedá si len komplikuje život, nakoľko je viac ako pravdepodobné, že bude musieť chodiť na súdy aj v čase, keď bude prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. J. sa viac ako 20 rokov pohyboval v prostredí organizovaného zločinu, a preto je logické, že disponuje informáciami o rôznej trestnej činnosti. Zo strany polície by nebolo logické, ak by využila len časť informácií a zvyšné nie, keďže by to mohlo ohroziť dôveryhodnosť svedka. Kategoricky sa ohradil voči tvrdeniu odvolacieho súdu, že išlo o vypuklú snahu stíhať a kriminalizovať V.. Ako povedal, možno mať rôzne právne názory na procesnú použiteľnosť záznamov telekomunikačnej činnosti, avšak v skutočnosti tieto existujú a z ich obsahu je zrejmé, že V. sa na páchaní trestnej činnosti podieľal; tomu má nasvedčovať aj úradný záznam z 30. septembra 2013. K vyjadreniam obhajoby ohľadne vraždy V., vysvetlil, že tejto zrejme uniklo, že svedok J. uvádzal len sprostredkované informácie, ktoré mal len z počutia. I keď je legitímnou snahou obhajoby spochybňovať vierohodnosť tzv. korunných svedkov, súdy by nemali prijať ničím nepodložené tvrdenia, keďže aj vo vzťahu k orgánom činným v trestnom konaní platí prezumpcia zákonnosti.

Za zákonné považoval aj záznamy z telekomunikačnej prevádzky, ktoré boli špecializovanému súdu

doručené 13. októbra 2017 spolu so sprievodnou správou Prezídia Policajného zboru, a ktoré už so skôr doručenými a prehratými záznamami tvoria celistvý celok, na ktorom je zachytená kompletná komunikácia medzi svedkom J. a V., resp. J. a C.. T. v období od 22. júna 2011 do 22. decembra 2011. Súd prvého stupňa pochybil, keď záznamy, ktorými disponoval od 13. októbra 2017 dal k dispozícii obhajobe až počas prebiehajúceho hlavného pojednávania, z ktorého dôvodu obhajoba nemala dostatočný časový priestor, aby sa s nimi oboznámila. Rovnako chybné bolo neakceptovanie návrhov na vypočutie dvoch svedkov, ktorí mali vedomosť o vzťahu J. a V.; nemožno akceptovať výhradu, že títo mali byť vypočutí pred podaním obžaloby, nakoľko v danom čase tieto osoby neboli vyšetrovateľovi známe. Výsluch navrhovaných svedkov by trval maximálne hodinu, a preto odmietnutie návrhu na doplnenie dokazovania by neprispelo k súdom uvádzanej hospodárnosti konania. Špecializovaný súd postupoval rozporuplne, keď na strane jednej uviedol, že odposluchy sú nezákonné a nemožno na ne prihliadať, a na strane druhej, prepis z nich prečítal svedkovi J., aby sa k nim vyjadril. Súd tiež nemal zamietnuť prokurátorovi otázku, na základe akého pokynu bolo vrátené poškodenému K. auto. Rovnako mal súd rešpektovať právny názor najvyššieho súdu a skutok podielníctva mal subsumovať pod skutok v bode 1).

Na podklade týchto skutočností prokurátor navrhol, aby najvyšší súd podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok v rozsahu bodov 1) a 18) u obžalovaného V. a v rozsahu bodu 11) u obžalovaného C.. T. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Dňa 24. apríla 2018 bolo špecializovanému súdu doručené doplnenie odvolania, ktorým prokurátor doplnil CD nosič č. XXX/XX; ako uviedol, tento bol opätovne vyžiadaný z odboru zvláštnych policajných činností, vzhľadom na tú skutočnosť, že prvostupňový súd mal problémy pri prehraní pôvodného CD nosiča, ktorý bol predložený ešte 13. októbra 2017. Keďže až z rozsudku súdu prokurátor zistil, že súd nemieni ako dôkaz akceptovať pôvodné zvukové záznamy, prokurátor nemohol technické problémy riešiť skôr. Bol toho názoru, že tieto záznamy boli predložené vcelku, a preto súd postupoval nesprávne, keď tento dôkaz nepripustil.

K odvolaniu prokurátora sa 6. júna 2018 vyjadril obvinený P. V. prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Júlie Vestenickej tak, že ho navrhla podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Poukázal na to, že svedok E. opakovane menil svoje výpovede; keďže jeho predchádzajúce výpovede, v ktorých sa nestotožňoval s výpoveďami svedka J. (ktoré taktiež prešli viacerými úpravami), boli sankcionované v podobe stiahnutia ho z postavenia svedka do postavenia obvineného, bolo zrejmé, že akékoľvek jeho vtedajšie dohody neostanú bez spätnej väzby zo strany orgánov činných v trestnom konaní. K zmene jeho výpovede z 8. októbra 2015 došlo kvôli uzavretiu dohody o vine a treste; v prípravnom konaní však vyvrátil akúkoľvek vinu obžalovaného, pričom v tom čase jeho výpoveď nebola prokurátorom spochybňovaná, naopak, slúžila ako podklad pre odôvodnenie väzby u iných obvinených. Vysvetlil, že svedok E. sa na hlavnom pojednávaní z 22. júna 2015 o svedkovi J. vyjadril v tom smere, že je manipulatívny, dokáže klamať, prekrúcať fakty, resp. poukázal na praktiky, ktoré mu boli blízke v situáciách, keď (E.) odmietal vykonávať tzv. poverenia svedka J.. J. si chcel vytvoriť vlastnú skupinu, na čo zneužil J. a počas pôsobenia s J. neprichádzal do kontaktu s takými ľuďmi, aby nadobudol dojem, že v tom čase patril do zločineckej skupiny. E. uviedol, že v jeho okolí (V.) neregistroval žiadnu takú skupinu ľudí ako pri J.; aj pohľadávky si J. riešil a manažoval sám a V. o nich nemal vedomosť. E. vzťah medzi ním a J. označil ako rovnocenný, teda nedošlo k zaradeniu jeho osoby na akési vrcholné postavenie.

Ku skutku vydierania poškodeného C. uviedol, že z popisu skutku J. a E. nemožno vyvodit' záver o naplnení skutkovej podstaty; osoba C. je z postavenia poškodeného úplne diskvalifikovaná. Aj v tvrdeniach svedkov o odovzdaní finančnej hotovosti vo výške 1.500 € nie je ani základný prienik, nieto ešte zhoda; iné okolnosti riešenia tejto pohľadávky sme sa nedozvedeli, nakoľko dokazovanie vo vzťahu ku skutku na hlavnom pojednávaní sa nevykonávalo. V ďalšej časti poukázal na štvavú kampaň orgánov činných v trestnom konaní, čo si vo svojom zrušujúcom uznesení všimol aj najvyšší súd (napr. kauza

vraždy V., D., resp. G. II); všetky tieto kauzy majú spoločných menovateľov - svedka J. a operatívco C. a C., ktorí neprešli detektorom lži pri V. vražde. Ide o tých istých pánov, ktorí vyprodukovali svedka T., ktorý je toho času právoplatne odsúdený.

Informačno-technické prostriedky (ďalej len „ITP“) nič nepreukázali a boli predložené v selektívnej podobe, čo je v trestnom konaní neprípustné. V celku boli predložené až po uplynutí troch rokov od začatia hlavného pojednávania, a preto tieto dôkazy neobstoja. K úradnému záznamu, ktorý pojednáva o vyťažovaní svedka J. uviedol, že podobný úradný záznam predkladal aj jeho vtedajší obhajca JUDr. Kuruc a vtedy bolo jeho použitie namietané práve prokuratúrou. Ide o listinu pochádzajúcu z iného spisu a otázka jej opodstatnenosti v tomto konaní je zahmlená. Dodal, že v nejednom prípade už zažil „vyprodukovaných svedkov“, nachádzajúcich sa vo výkone trestu odňatia slobody, ktorí si „spomenuli“ na okolnosti, ktoré sa neskôr nepreukázali. Aj preto ho takýto postup neprekvapuje, pozoruhodné ale je, že títo svedkovia si na veci „spomenú“ vždy v súlade s prebiehajúcim trestným konaním. Z týchto dôvodov obvinený dospel k záveru, že súd nemal inú možnosť ako obžalovaných spod obžaloby oslobodiť.

Dňa 15. mája 2018 bolo najvyššiemu súdu predložené odvolanie prokurátora, ako aj spisový materiál na rozhodnutie. Následne najvyšší súd podľa § 317 ods. 1 Tr. por. po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por., ani na zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým prokurátor podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom mal na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu podala procesná strana na to oprávnená, proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohla a urobila tak v lehote ustanovenej v zákone, pričom ho vyhodnotil odvolací súd ako dôvodné.

Rozsudok súdu prvého stupňa je totiž založený na nejasných a neúplných skutkových zisteniach, súd sa v ňom nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutých výrokov a na ich objasnenie je potrebné dôkazy opakovat' resp. vykonať ďalšie dôkazy [§ 321 ods. 1 písm. b), písm. c) Tr. por.]. Keďže je zrejmé, že zistené chyby nemôže odvolací súd odstrániť na verejnom zasadnutí, v súlade s ustanovením § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por., prijal rozhodnutie na neverejnom zasadnutí, teda bez účasti procesných strán.

Úvodom je treba pripomenúť, že v tejto veci už najvyšší súd raz konal a rozhodol, a to tak, že uznesením z 31. mája 2017, sp. zn. 3 To 8/2016, podľa § 321 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) Tr. por. zrušil rozsudok špecializovaného súdu zo 4. decembra 2015, sp. zn. BB-3T/17/2015, mimo oslobodzujúcej časti u obžalovaného C.. C. T. a vec vo zvyšnom rozsahu podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil špecializovanému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Po vrátení veci bolo v zmysle § 327 ods. 1 Tr. por. úlohou súdu prvého stupňa rešpektujúc právny názor odvolacieho súdu, vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil a vo veci opätovne rozhodnúť.

Súčasný odvolací senát sa s dôvodmi uvedeného rozhodnutia celkom nestotožňuje, najmä v tej časti, kde sa konštatuje, že ide o vypuklú snahu orgánov činných v trestnom konaní, stíhať a následne odsúdiť obžalovaného P. V., a preto je možné prisvedčiť názoru odvolateľa V. uvedenom v odvolaní, že zo strany orgánov činných v trestnom konaní bola snaha zaraďovať ho do rôznych zločineckých skupín, aj nahováraním svedkov, nielen kajúcnikov na krivé výpovede.

Doposiaľ vykonané dokazovanie v tejto veci, ale napokon aj skutkové zistenia v iných trestných veciach potvrdzujú dôvodné podozrenie o existencii zločineckej skupiny pod názvom „V., a teda nejde o svojvôľu prokurátora, či vyšetrovateľov niekoho bezdôvodne stíhať.

K odvolacím námietkam prokurátora, v prevažnej miere, je potrebné uviesť, že sú oprávnené, aj keď nemožno súhlasiť s jeho konštatovaním, že výpovede svedkov E. a J. sú, v tomto prípade, jednoznačne

vierohodné.

Ich výpovede hodnotil I. stupňový súd s racionálnym prístupom posudzovania ich vierohodnosti, najmä so zreteľom na skutočnosť uloženia im miernejších trestov.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu, nemôžu pre uznanie viny stačiť len výpovede „spolupracujúcich“ osôb, ktoré nie sú potvrdené aj ďalšími, či už priamymi alebo nepriamymi dôkazmi, ak nie je možné vylúčiť ich účelovosť motivovanú snahou získať miernejší postih oproti ostatným obžalovaným z tej istej trestnej činnosti.

Avšak postup orgánov činných v trestnom konaní a následne konajúcich súdov, ktoré využijú zákonodarcom ukotvený, a teda úplne legálny inštitút spolupracujúceho svedka, nemožno považovať a priori za defektný prvok oslabujúci hodnotu dôkaznej situácie, ku ktorej sa súdy s pomocou takýchto výpovedí dopracovali.

Relevantné ustanovenia Trestného poriadku (zásada náležitého zistenia skutkového stavu a zásada voľného hodnotenia dôkazov) v záujme vylúčenia potenciálneho nebezpečenstva účelových, nepravdivých výpovedí ukladajú súdom povinnosť vykonať dôslednú previerku hodnovernosti, a teda kvality takto podaných svedectiev, ktorej prípadné zanedbanie by mohlo signalizovať porušenie garancií spravodlivého procesu. Výpoveď „kajúcnika“, je zákonným dôkazom (získaný legálny „benefit“ výpoveď procesne nediskriminuje), ktorý ako taký podlieha následne rovnakému voľnému hodnoteniu v zmysle § 2 ods. 12 Tr. por. - z pohľadu vierohodnosti a závažnosti - ako každý iný dôkaz.

Výpoveď takej osoby (pri jej voľnom hodnotení) môže byť (potenciálne) ovplyvnená snahou dosiahnuť výhodu. Na druhej strane, osoba v čase svojej výpovede (najmä, keď je vypočúvaná už v prípravnom konaní) nevie, či a s akými dôkazmi bude táto výpoveď konfrontovaná. Jej rozhodnutie „pomôcť si“ je teda realizovateľné práve v prípade, ak hovorí pravdu, a naopak, rizikové pre prípad, že sa ňou uvádzané okolnosti ukážu ako fiktívne, čo by jeho osobnú pozíciu mohlo skomplikovať. Oba tieto faktory sa vo sfére hodnotenia dôkazov stretávajú a je potrebné sa s nimi vyrovnávať aj v tomto prípade, vzhľadom na jeho okolnosti.

Ich výpovede nie sú od počiatku zhodné a nemenné, majú závažné rozpory, bolo preukázané, že sa vzájomne kontaktovali a koordinovali výpovede, ovplyvňovali sa, dohovárali si spôsob akým budú vypovedať.

Bude preto potrebné ich jednotlivé výpovede analyzovať z pohľadu, v ktorom období boli vykonané, v akom postavení práve boli, v čom sa líšia, ako sa aj líšia ich výpovede vzájomne, ako je možné, že im bolo umožnené aj vo VT OS sa kontaktovať, ako aj z pohľadu, či sa ich pravdivosť potvrdzuje, vyvracia, z predložených zvukových záznamov v rozsahu, ktorý navrhne obhajoba, či prokuratúra prehrať na hlavnom pojednávaní.

Prokurátor odstránil nedostatky vytýkané v predchádzajúcom rozhodnutí tunajšieho súdu ohľadom ITP, pričom záznam telekomunikačnej prevádzky bol zabezpečený zákonným spôsobom - boli splnené podmienky nevyhnutné k nariadeniu (vykonávaniu) odpočúvania; - príkaz na odpočúvanie spĺňal zákonom ustanovené náležitosti a bol vydaný príslušným orgánom;

- odpočúvanie bolo vykonané v súlade s vydaným príkazom;

- a napokon záznam získaný na podklade odpočúvania bol použiteľný z hľadiska úplnosti.

Taktiež sa súd I. stupňa musí vysporiadať s výpoveďami uvedených svedkov a ostatnými vykonanými dôkazmi (napr. s výpoveďami svedkov T., N...., listinnými dôkazmi), nakoľko len na základe, nie celkom presvedčivých výpovedí svedkov E. a J., nemožno vinu obžalovaných postaviť.

Taktiež sa možno stotožniť s námietkou odvolateľa, že nebola akceptovaná jeho požiadavka na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov E. a M. (č. l. 9534), pričom svedkov navrhnutých obhajobou súd predvolal a vypočul, čo poukazuje na porušenie zásady „rovnosti zbraní“, na čo advokáti neustále poukazujú a je im preto potrebné vyjsť v ústrety a svedkov navrhnutých prokurátorom taktiež vypočuť.

Aj námietka prokurátora ohľadom súbehu trestných činov - teda, že právny názor vyslovený predchádzajúcim rozhodnutím tunajšieho súdu mal I. stupňový súd akceptovať je na mieste, nakoľko platí, že preberanie časti výnosu z trestnej činnosti páchanej inými osobami alebo disponovanie s takým výnosom z dôvodu určitého postavenia v zločineckej skupine alebo činnosti pre takú skupinu je obsiahnuté v právnej kvalifikácii podľa § 296 Tr. zák. a nejde o jednočinný súbeh s trestným činom podielníctva podľa § 231 Tr. zák. (R 29/2018).

Najvyšší súd viazaný odvolacími dôvodmi odvolania prokurátora v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. nezistiac chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., na druhej strane zistil, už skôr uvedené pochybenie súdu prvého stupňa.

Uplatnenie oslobodzujúceho výroku podľa § 285 písm. a) Tr. por. je odôvodnené vtedy, keď súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania nemôže spoľahlivo (bez rozumných a odôvodnených pochybností) uzatvoriť, že sa vôbec stal skutok uvedený v obžalobe, ktorý je predmetom rozhodovania na hlavnom pojednávaní, teda, že sa neuskutočnilo to, čo sa v popise skutku uvádza. Oslobodenie podľa tohto ustanovenia je namieste a to v prípade, pokiaľ sa preukáže, že sa skutok nestal, tak aj v prípade, ak po úplnom a správnom vykonaní dokazovania a po všestrannom zhodnotení všetkých dôkazov zostanú dôvodné pochybnosti o tom, či sa skutok naozaj stal.

Z hľadiska potreby úplného a správneho vykonania dokazovania je preto nevyhnutné, aby prvostupňový súd prokurátorom navrhnuté dôkazy - ITP, výsluchy svedkov na hlavnom pojednávaní vykonal, a až po jeho vykonaní zákonným spôsobom (prípadne po vykonaní ďalších dôkazov, potreba ktorých vystane v priebehu dokazovania na hlavnom pojednávaní) bude môcť v súlade s § 2 ods. 12 Tr. por. hodnotiť dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, alebo niektorá zo strán a následne spoľahlivo rozhodnúť o vine či nevine oboch obžalovaných.

Na podklade týchto skutočností rozhodol najvyšší súd tak, že odvolaniu prokurátora vyhovel a podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), ods. 2 Tr. por. napadnutý rozsudok u obžalovaného V. v celom rozsahu, a u obžalovaného C.. T. čiastočne - v rozsahu bodu 11) obžaloby zrušil a v tomto rozsahu podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil Špecializovanému trestnému súdu, pracovisko Banská Bystrica, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.